

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Novi Operis Nvnciatione. Titulus XXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

1022 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
miæ, crimen læsæ maiestatis, crimen falsi, vfura, rapina,
mendacia, furta, turpe lucrum. Et alia crimina, de qui-
bus suprâ latius, &c.

DE NOVI OPERIS NVN-
ciatione.

Titulus XXXII.

Continuatio.

Modus quandoque ædificando, non absque vici-
ni iniuria & damno exceditur. Cui malo per o-
peris noui nunciationem, iuris conseruandi, da-
mniq; depellendi, causa, introductam, obuiam itum
est, c. l. extr. cod.

Quid est noui operis Nunciatio?

Nunciatio noui operis est, illi vel alij eius nomine, q
nouum opus cum damno & iniuria alterius ædificat, le-
gitimè facta prohibitio. Nunciare enim hic nihil aliud
significat, quam prohibere. & nunciat nouum opus, qui
denunciat vicino, ne ædificet, glos. in l. si procura. ff. co.
& c. significantibus, extr. cod. Opus verò nouum facere
videtur, qui ædificando, vel detrahendo aliquid, pristi-
nam operis faciem mutat, d. l. i. §. opus nouum, ff. cod.

Quæ causa Efficiens?

Lex, statuta canonum, & voluntas nunciantis. Vn-
de Lucius tertius Paduano Episcopo, sicut (inquit) leges
non dedignantur sacros canones imitari: ita & cano-
num statuta Principum constitutionibus adiuuantur.
Quod igitur post denunciationem noui operis, siue iu-
re siue iniuria fuerit constructum, legalibus constitu-
tionibus demoliri debet. Et quia nulla Ecclesia in præiu-
diciū alterius est construenda, negotium ipsum, secū-
dum legum & canonum statuta absque mora terminā-
dum est, c. intelleximus, extr. cod.

Quæ

Qua Materia?

Opus nouum, quod futurum est, & solo adhæret, siue fiat intra oppida, siue extra oppida, siue in villis, vel in agris, siue in priuato, vel publico. Publicum autē non de loco sacro, religioso, ripa publica, vel flumine publico accipiendum est, sic enim inquit Vlp. lib. 52. ad edictum remedium noui operis nunciationis aduersus futura opera inductum est, non aduersus præterita. Hoc est, aduersus ea, quæ nondum facta sunt, ne fiant, nam si quid operis fuerit factum, quod fieri non debuit, cessat edictum, de noui operis nunciatione: & transcendū erit ad interdictum, quod vi aut clam, vt restituatur, & quod in loco sacro religioso, & quod in flumine publico ripæ publicæ factum erit. Nam his interdictis restituetur, quod illicitè factum est, d. l. 1. §. hoc autem, ff. eod. licet iure Pontificio inter loca non videatur distinguendum, c. 1. extr. eod.

Qua Forma?

Noui operis nunciatio fit tribus modis. Vel per prætorem, id est, authoritate magistratus, per personam publicam: vel per manum, id est, per lapilli iactum: aut verbis: nec ex edicto prætoris nunciatio habet necessariam prætoris aditionē, fieri q; potest nostro & alieno nomine, omnibus diebus, aduersus absentes etiam inuitos & ignorantes, l. de pupillo, §. meminisse, & l. 1. §. nunciatio, ff. eod. Etiam is, qui nunciat, tenetur locum, in quo opus nouum nuntiat, demonstrare, vt is, cui nunciatū est, scire possit, vbi ædificare debeat, & vbi interim abstinendum sit. Totiens autem demonstratio facienda est, quotiens in partem fit denunciatio. Cæterum si in totum opus fiat, non est necesse demonstrare: sed hoc ipsum dicere, si in pluribus locis opus fiat, quia

quia in re præfenti fit nunciatio, plures nunciationes & remissiones, ex sententia Iuliani necessarias esse constat, d. l. de pupillo. Et denique notandum est, eum, qui nouum opus nunciat, iurare debere, non calumnie causa, nunciare, quod tamen iusiurandum cum prætore authore deferatur, ad eius præstationem non tenetur, nisi legitime fuerit exactum, d. l. de pupillo, §. qui opus ff. cod.

Quis Finis & Vsus?

Nunciatio fit aut iuris nostri conseruandi causa: aut damni depellendi, aut publici iuris tuendi gratia; l. i. §. nunciatio fit, ff. cod. Ob id Sextus Pedius Operis noui nunciationis triplicem esse causam definiuit, scilicet aut naturalem, aut publicam, aut imposititiam. Naturalem, cum in nostras ædes quid immittitur: vel ædificatur, in nostro. Publicam causam, quotiens leges, senatusconsulta, constitutionesque Principum, per Operis Noui nunciationem tuemur. Imposititiam, cum quis, postquam ius suum dimiuit, alterius auxit, hoc est, posteaquam seruitutem ædibus suis imposuit, contra seruitutem fecit, d. l. de pupillo, ff. cod. §. & bellè.

Cum igitur nunciationis finis potissimum sit, vt ius nostrum conseruetur, duobus prioribus scilicet: per prætorem, vel lapilli iactum, vtendum erit: si quid Operis Noui in nostro ædificatur, & possessionem retinere velimus, non autem verbali nunciatione: Quia illa aduersarium possessorem facimus, sed verbali tantum vtendum erit, si vicinus in suo ædificet, contra tamè causam imposititiam & constitutionem seruitutis, l. i. §. in operis, & l. de pupillo, §. & bellè, ff. cod.

Quis Effectus?

Quòd nunciatione noui operis facta, ædificans abstinere, & prætoris iurisdictioni examinandi iuris ædificationis gratia se submittere, vel si in ædificando per

pergere malit, satisfationem de opere demoliendo, si ira iudicatum fuerit, offerre teneatur. Edicto enim prætoris expressum est, ne post noui operis nunciationem quicquam operis fiat, antequam vel nunciatio missa fiat, vel vice nunciationis missæ, satisfatio de opere demoliendo fuerit interposita, qui ergo facit, etsi ius faciendi habuerit, tamen contra interdictum satisfatione non oblata facere videtur. & ideò hoc destruere cogitur, l. prætor, ff. eo. Satisfatio autem interponi debet, quoties vicinus dicit, ius sibi esse prohibere vicinum opus nouum inuito se facere, qua interposita vtrique cõsultum est: tam ei, qui nunciauit; quoniam cautum habet de opere restituendo: quam ei, cui nunciatum est, quia molitio eius non impeditur, l. stipulatio, ff. eod. Iure autem Pontificio in optione nunciantis nouum opus est, an intra tres menses de præiudicio suo ostendere velit, & interim cessetur ab opere, an verò recepta cautione de opere demoliendo, statim ædificare permittat. Nam, non obstante satisfatione, si non iure ædificatum existat, tenetur ædificator nunciantem, iuris sui præiudicium probare volentem, per trium mensium spacium exspectare, c. is cui opus, & c. significantibus, extr. eod.

DE PRIVILEGIIS ET EXCESSIBUS Priuilegiatorum.

Titulus XXXIII.

Continuatio.

Priuilegiati quandoq; indultis beneficijs abutuntur, & vitæ modum, obliti conditionis suæ, excedunt.

Quid Priuilegium? Et vnde dictum?

Priuilegia (inquit Isidorus lib. 5. Etimologiarum) sũt leges priuatorum. quasi priuatæ leges. Nam priuilegiũ dictum

T t t

dictum